

Световна премиера на творби на Васил Божинов

На 22 септември 2011 г. в сърцето на стария пражки квартал Malá strana, в Чешкия музей на музиката (České muzeum hudby) се състоя световна премиера на неиздавани и неизпълнявани творби на българския композитор Васил Божинов. Събитието, организирано от Българския културен институт в Прага, е резултат от едногодишни изследвания на ръкописи на композитора, които временно изпълняващият длъжността директор на БКИ Володя Гоцев е издирил и заснел в Музея на музиката в Прага.

КОЙ Е ВАСИЛ БОЖИНОВ?

Българският композитор Васил Божинов (1888–1968) е живял и творил в Прага. Макар и забравен в Родината си, той се нарежда сред изтъкнатите българи, оставили своя отпечатък в развитието на класическата музика в световен мащаб.

Роден в Хасково през 1888 г., Васил Божинов получава основни знания по музика от баща си, композитора Иван Божинов. През 1911 г. бъдещият композитор се дипломира в консерваторията в Лайпциг при Макс Регер, създател на модерната полифония. В следващите няколко години той изнася концерти в Далмация и в Черна Гора. След това Божинов се установява в Прага, където през 1931 г. завършва музикалната академия при Алоис Хаба.

Васил Божинов е уникален с това, че е измежду първите композитори, които използват политоналност. Автор е на първата четвърттонова симфония. В неговото творчество преобладава валсът – повече като ритъм и импровизация, отколкото в класическия си вид. Например, едно от произведенията му представлява 7 валса, съчетани в един. Умира в Прага през 1966 г.

ИЗПЪЛНИТЕЛИТЕ

Пред пълната с българска и чешка публика великолепна концертна зала изявеният български пианист и преподавател проф. Тодор Петров представи девет музикални композиции на композитора Васил Божинов (*Валс, Разказ за Дон Жуан, Два прелюда, Голям валс, Две фуги, Песен на падналия герой* и др.).

Проф. Тодор Петров е изявен български пианист, диригент и преподавател в Музикалната академия

в Тунис, както и авторитетен изследовател на нашата музикална история. Той е роден в София през 1961 г. След завършване на музикалното училище в класа на Милена Куртева и Гина Табакова и след дипломирането си в Държавната музикална академия в класа на проф. Богомил Стършенов той специализира в Париж и Ница в класа по пиано на Пиер Санкан и Жан-Мари Даре, камерна музика при Морис Женрон и клавесин при Хюгет Драйфус. От 1990 г. Тодор Петров изнася многобройни концерти в Италия, Англия, Франция, Германия, Румъния, Украйна, участва в музикални фестивали, като солист на оркестъра на Арена ди Верона на Биеналето във Венеция, работи съвместно с музиканти от ранга на Игор Ойстрах и Валери Ойстрах, Артуро Болучи, Павел Берман, Анатоли Кръстев, Петко Радев. Сопраното Мария Павлова (студентка в Българската музикална академия и дъщеря на българския исто-

рик доц. д-р Пламен Павлов, който беше сред гостите в залата) изпълни „Библейска песен“, единственото вокално произведение на композитора, посветено на Макс Регер.

Директорът на БКИ-Прага Галина Тодорова подчерта, че концертът е резултат от сериозна и продължителна подготовка, дело на нейните колеги от института.

С тази инициатива БКИ-Прага си поставя като амбициозна цел популяризирането на българската култура и музика пред чуждестранна публика. Организаторите на концерта планират той да постави началото на редица мероприятия (публикации, научна конференция), които да популяризират тази тема.

На 28 септември тази година същият концерт ще бъде изнесен за пръв път и в България, в зала „Филип Кутев“. Организатор на събитието е Съюзът на българските композитори.

Д-р Красимира Мархалева